

Asiantuntijakuuleminen 10.10.2014
Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Asia: HE 161/2014 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain ja lähetetyistä työntekijöistä annetun lain muuttamisesta

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry pitää valitettavana sitä, ettei hallituksen esitys pidä sisällään toimenpiteitä, joilla laajennettaisiin tilaajan vastuuta alihankkijoidensa veroista ja heidän palveluksessaan olevien työntekijöiden palkoista ja sosiaaliturvamaksuista. Tällaisella sopimuksenaikaisella vastuulla pystyttäisiin PAMin näkemyksen mukaan nykyistä merkittävästi paremmin ehkäisemään harmaata taloutta alihankintatoimialoilla ja vuokratyövoiman käytön yhteydessä pienentämällä erityisesti alipalkkoihin liittyvää verovuotoa sekä niihin usein yhdistyvää työperäistä hyväksikäyttöä. PAM katsookin, että valmistelua tulisi jatkaa tilaajan vastuun laajentamiseksi koskemaan myös varsinaista sopimusaikaa.

PAM pitää kuitenkin hyvänä, että myös nykyistä, tilaajan selvitysvelvollisuuteen ja sitä koskevaan seuraamusjärjestelmään perustuvaa lainsäädäntöä kehitetään. Haluamme nostaa tähän liittyen esille erityisesti seuraavat käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen liittyvät seikat.

Soveltamisala

PAM suhtautuu kriittisesti esityksen perusteella lakiin jääviin toimialarajauksiin. Erityisesti itsenäiset ammatinharjoittajat tulisi saattaa soveltamisalan piiriin kaikilla toimialoilla. Harmaan talouden riskialoista mm. siivousalalla ja majoitus- ja ravitsemisalalla useat alihankintasopimukset rajautuvat muutoin kokonaan tilaajavastuulain soveltamisen ulkopuolelle sillä perusteella, että sopimuskumppani ei ole työnantaja-asemassa.

Soveltamisalan osalta olisi niin ikään syytä arvioida uudelleen käsitettä ”tilaajan toiminnassa tavanomaisesti suoritettavat tehtävät”. PAMin näkemyksen mukaan harmaan talouden riskialoista esimerkiksi ateria- ja catering-palveluiden sekä turvallisuuspalveluiden tulisi olla tilaajavastuulain piirissä silloin, kun ne nykyisen määritelmän mukaisesti tehdään työtiloissa tai työkohteissa, joissa työskentelee normaalisti tilaajan omia työntekijöitä.

Selvitysvelvollisuus

PAM pitää myönteisenä, että tilaajan selvitysvelvollisuuden ulotetaan koskemaan myös sopimuskumppanin työolosuhteita. **Tästä syystä PAM pitää erittäin positiivisena, että työryhmä esittää selvitysvelvollisuuden laajentamista koskemaan selvitystä sopimuskumppanin työterveyshuollon järjestämistä. PAM kuitenkin katsoo, ettei pelkkä sopimuskumppanin oma ilmoitus takaa sitä, että työterveyshuolto on tosiasiallisesti järjestetty lain edellyttämällä tavalla ja että selvityksenä tulisi näin ollen edellyttää jäljennöstä varsinaisesta työterveyshuoltosopimuksesta.** Tällöin selvityksestä ilmeni muun muassa lakisääteinen velvollisuus järjestää terveystarkastukset silloin, kun työolosuhteet aiheuttavat erityistä sairastumisen vaaraa. PAMin selvitysten mukaan työterveyshuollon järjestäminen laiminlyödään useimmiten pienissä yrityksissä, ja esimerkiksi siivousalalla valtaosa yrityksistä on pieniä tai keskisuuria.

LAUSUNTO
8.10.2014

PAMin näkemyksen mukaan myös tapaturmavakuutuksen ottaminen tulisi sisällyttää selvitysvelvollisuuteen kaikilla toimialoilla. PAMin toimialoista erityisesti vuokratyössä ja siivoustyössä työpaikatapaturmien määrä on lisääntynyt ja tapaturmataajuus huomattavan korkea keskimääräisiin lukuihin verrattuna.

Laiminlyöntimaksut

PAM pitää positiivisena esitystä laiminlyöntimaksujen korottamiseksi ja korotetun laiminlyöntimaksun ulottamiseksi kaikkiin tilaajiin.

Helsingissä 8. lokakuuta 2014

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Jaana Ylitalo
1. varapuheenjohtaja
puh. 050 588 1170
jaana.ylitalo@pam.fi

Sirpa Leppäkangas
työaika- ja palkkausjärjestelmäasiantuntija
puh. 050 382 6759
sirpa.leppakangas@pam.fi